

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 2021 р. №

Київ

Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини

Відповідно до пункту 4 частини першої та частини другої статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

Затвердити критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини, що додаються.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від

2021 р. №

КРИТЕРІЇ

оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини

1. Ці критерії застосовуються Антимонопольним комітетом для проведення оцінки допустимості державної допомоги, яка надається з метою підтримки культури та збереження культурної спадщини під час прийняття рішення відповідно до пункту 4 частини першої статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

2. Ці критерії не застосовуються до підтримки:

- виробництва відеоігор, за винятком якщо вони демонструють культурну чи освітню мету;
- експортної діяльності, а саме підтримки, безпосередньо пов'язаної з обсягами експорту, створенням та функціонуванням дистриб'юторської мережі або іншими поточними витратами, пов'язаними з експортною діяльністю;
- що залежить від використання товарів вітчизняного виробництва, замість імпортованих товарів;
- аквакультури;
- якщо її надання обумовлено виконанням отримувачем державної допомоги обов'язкової вимоги заснувати представництво іноземним суб'єктом господарювання на території України;
- якщо її надання залежить від зобов'язання отримувача державної допомоги використовувати товари або послуги вітчизняного виробництва;
- інфраструктури кіностудій;
- окремих етапів безпосереднього виробництва аудіовізуальних творів;
- суб'єктів господарювання, які не виконали рішення Антимонопольного комітету про повернення незаконної державної допомоги, недопустимої для конкуренції (у разі наявності такого рішення), у порядку, передбаченому законодавством про державну допомогу;
- суб'єктів господарювання, які перебувають у скрутному становищі, якщо в них наявна хоча б одна з ознак, встановлена пунктом 5 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на відновлення платоспроможності та реструктуризацію суб'єктів господарювання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2018 року № 36 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 14, ст. 473).

3. До критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини належать:

1) недопущення суттєвої нерівності умов діяльності суб'єктів господарювання, що конкурують між собою;

2) забезпечення розвитку культури у всій її різноманітності, сприяння збереженню культурної спадщини.

4. У цих критеріях терміни вживаються в таких значеннях:

допустимі витрати – витрати, що можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги;

загальний виробничий бюджет – сума витрат на діяльність, що передує виробництву аудіовізуальних творів, на виробництво аудіовізуальних творів та на їх розповсюдження;

операційний прибуток – різниця між доходами та операційними витратами, приведеними до їх розміру на момент надання державної допомоги (протягом строку дії інвестиційної програми), якщо ця різниця є позитивною. Операційні витрати включають витрати на оплату праці й нарахування на заробітну плату, предмети, матеріали, обладнання та інвентар, оплату комунальних та інших послуг, енергоносіїв, технічне обслуговування, оренду, адміністративні витрати, без урахування амортизаційних витрат та витрат, що покриваються інвестиційною допомогою);

розумний прибуток – прибуток, що визначається з урахуванням типового прибутку для відповідної сфери діяльності;

складний аудіовізуальний твір – твір, що визначений таким на основі заздалегідь встановлених критеріїв при створенні програми чи індивідуальної державної допомоги, а також фільм, єдина оригінальна версія якого створена державною мовою України, мовою корінних народів, національних меншин України, короткометражний фільм, фільм, створений особами, що виступають як режисери вперше чи вдруге, документальний фільм, малобюджетна або інша робота з дефіцитом бюджету на її виконання.

Інші терміни вживаються в значеннях, наведених у Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, ратифікованій Указом Президії Верховної Ради від 4 жовтня 1988 року № 6673-ХІ, Господарському та Податковому кодексам України, Законах України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», «Про захист економічної конкуренції», «Про культуру», «Про охорону культурної спадщини», «Про кінематографію», «Про державну підтримку кінематографії в Україні», «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України».

5. До категорій отримувачів державної допомоги за цими критеріями

належать суб'єкти господарювання, які:

1) здійснюють діяльність у сфері культури, збереження культурної спадщини, у тому числі які належать до креативних індустрій у цій сфері (крім діяльності з виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів) та покривають більше 50 відсотків витрат для здійснення такої діяльності; та (або)

2) використовують інфраструктуру, пов'язану з діяльністю у сфері культури та збереження культурної спадщини (далі – інфраструктура), для пропозиції та/або реалізації товарів на ринку з метою одержання доходу від такої реалізації, і частка такого використання в загальній потужності об'єкта інфраструктури (зокрема за площею або часом використання інфраструктури) перевищує 20 відсотків та розраховується за такою формулою:

$$n = \frac{a}{b} \times 100,$$

де n – щорічна частка (зокрема площі або часу використання) об'єкта інфраструктури, що використовується для пропозиції та/або реалізації товарів на ринку з метою одержання доходу від такої реалізації, у відсотках;

a – потужність об'єкта інфраструктури (зокрема площа або час використання), що використовується для пропозиції та/або реалізації товарів на ринку з метою одержання доходу від такої реалізації;

b – загальна потужність об'єкта інфраструктури (зокрема площа або час використання інфраструктури);

3) здійснюють діяльність із виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів.

6. Державна допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини надається в будь-якій формі.

7. Для визначення того, чи державна допомога не перевищує максимального розміру державної допомоги, яка може надаватися, розраховується сукупний розмір державної допомоги.

8. Сукупний розмір державної допомоги, включно з незначною державною допомогою, яка надається отримувачеві державної допомоги на відшкодування допустимих витрат, розраховується як сума державної допомоги за всіма програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини.

9. Державна допомога з визначеними допустимими витратами може поєднуватися з:

1) будь-якою іншою державною допомогою, якщо така допомога стосується різних визначених допустимих витрат;

2) будь-якою іншою державною допомогою, включно з незначною державною допомогою, щодо тих самих допустимих витрат, які частково або

повністю перекриваються, у разі якщо таке поєднання не призводить до перевищення максимального розміру державної допомоги, що може надаватися.

10. Визначення максимального розміру державної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини здійснюється з урахуванням податків і зборів (обов'язкових платежів). Допустимі витрати повинні чітко підтверджуватися надавачем державної допомоги.

11. Державна допомога, що виплачується декількома частинами, приводиться до її розміру на момент надання. Допустимі витрати приводяться у відповідність із їх розміром на момент надання державної допомоги.

12. Після прийняття рішення про надання державної допомоги надавач державної допомоги на власному офіційному вебсайті оприлюднює таку інформацію: повний текст програми державної допомоги або індивідуальної державної допомоги та положення про її впровадження, найменування отримувача державної допомоги, найменування та зміст діяльності чи проєкту, передбаченого пунктами 13 та 23 цих критеріїв, на які надається відповідна державна допомога, загальний обсяг державної допомоги та її частка в загальному бюджеті діяльності чи проєкту, на який надається державна допомога. Ця інформація має бути доступною для громадськості без обмежень та зберігатися в надавача державної допомоги протягом 10 років.

13. Державна допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини, крім підтримки виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів, є допустимою, якщо надається на:

1) забезпечення діяльності:

музеїв, архівів, бібліотек, мистецьких та культурних центрів чи просторів, театрів, кінотеатрів, планетаріїв, концертних організацій, мистецьких та художніх колективів, цирків, установ зі збереження спадщини кіно, інших закладів культури та суб'єктів діяльності у сфері культури;

друкованих засобів масової інформації та електронних інформаційних ресурсів (інтернет-видань, інтернет-газет), діяльність яких здійснюється у сфері культури;

радіомовлення, яке чітко пов'язане з культурними цілями;

з написання, редагування, виробництва, розповсюдження, оцифрування та опублікування музичних і літературних творів, включно з їх перекладами;

2) матеріальну спадщину, включно з усіма формами рухомого чи нерухомого культурного надбання, та археологічні пам'ятки, пам'ятники, історичні місця та будівлі; природну спадщину, пов'язану з культурною спадщиною або якщо таку спадщину офіційно визнано культурною чи природною спадщиною, об'єкти природно-заповідного фонду;

3) нематеріальну спадщину в будь-якій формі, у тому числі народну

культуру;

4) мистецькі й культурні події та виступи, фестивалі, виставки та інші культурно-мистецькі заходи;

5) культурну та мистецьку освітню діяльність, а також сприяння розумінню значення захисту та розвитку різноманітних форм культурного самовираження, у тому числі через освітні програми та програми підвищення обізнаності громадськості, зокрема, із використанням новітніх технологій.

14. Державна допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини, крім підтримки виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів, надається як:

- 1) інвестиційна; та (або)
- 2) операційна допомога.

15. Для інвестиційної державної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини, крім підтримки виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів, допустимими витратами є витрати на інвестиції в матеріальні та нематеріальні активи, зокрема на:

1) будівництво, модернізацію, придбання, збереження або вдосконалення інфраструктури, якщо щонайменше 80 відсотків часу використання або площі цієї інфраструктури на рік використовується для культурних цілей;

2) придбання, оренду, передання у володіння, користування або управління, переміщення (перенесення) пам'яток культурної спадщини;

3) охорону, збереження, реставрацію і реабілітацію матеріальної та нематеріальної культурної спадщини, включно з додатковими витратами на зберігання у відповідних умовах, спеціальні засоби, матеріали та витрати на документацію, дослідження, оцифрування та публікацію;

4) покращення доступності культурної спадщини для громадськості, включно з вартістю оцифрування та інших нових технологій, витрати на покращення доступності для осіб з інвалідністю (зокрема пандуси й підйомники, вивіски, надруковані шрифтом Брайля, копії музейних експонатів, до яких можна торкатися руками) та на сприяння культурному різноманіттю (зокрема презентації, програми та інші заходи для відвідувачів);

5) культурні проекти та заходи, програми співпраці та обміну, гранти, зокрема витрати на процедури відбору, просування та витрати, понесені безпосередньо внаслідок проекту;

б) енергоефективність інфраструктури та альтернативні джерела енергії для такої інфраструктури.

16. Максимальний розмір інвестиційної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини, крім підтримки виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів, не повинен перевищувати різниці між

допустимими витратами та операційним прибутком від інвестицій. Цей розмір розраховується такими способами:

1) операційний прибуток визначається з урахуванням допустимих витрат, визначених заздалегідь, на основі обґрунтованих прогнозів;

2) шляхом повернення надавачеві державної допомоги суми державної допомоги, що перевищує різницю між допустимими витратами та операційним прибутком від інвестицій.

Суб'єкту господарювання, що експлуатує інфраструктуру, дозволено зберігати розумний прибуток протягом відповідного періоду.

У випадках надання інвестиційної державної допомоги на енергоефективність інфраструктури та альтернативні джерела енергії для такої інфраструктури, при обчисленні недофінансування операційний прибуток повинен включати всі операційні витрати інфраструктури з урахуванням зменшених витрат на енергію від виробництва електроенергії, а також усі доходи, у тому числі від можливого продажу електроенергії на ринку.

17. Для операційної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини, крім підтримки виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів, допустимими витратами є витрати на:

1) фінансування закладу культури чи об'єкта культурної спадщини, пов'язане з його постійною чи періодичною діяльністю, включно з виставками, постановками та заходами, аналогічними культурній діяльності, що здійснюється ним у ході звичайної господарської діяльності (витрати на оплату праці й нарахування на заробітну плату, предмети, матеріали, обладнання та інвентар, оплату послуг, оренду, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, адміністративні витрати, без урахування амортизаційних витрат та витрат, які було покрито інвестиційною допомогою, інші поточні витрати, безпосередньо пов'язані з наданням послуг);

2) культурно-мистецьку, освітню діяльність, сприяння розумінню значення охорони та підтримки розмаїття форм культурного самовираження через освітні програми та програми підвищення інформованості громадськості, зокрема з використанням нових технологій;

3) покращення публічного доступу до культурного закладу або об'єктів культурної спадщини та заходів на покращення доступу до них для осіб з інвалідністю, включно з витратами на оцифрування та використання нових технологій;

4) експлуатаційні витрати, безпосередньо пов'язані з культурно-мистецькими проєктами або культурними заходами, такі як оренда нерухомості та місць проведення заходів, витрати на проїзд, на предмети, матеріали, обладнання та інвентар, архітектурні споруди для виставок і сценічні декорації та реквізити, оренду й амортизацію інструментів, програмне забезпечення, доступ до об'єктів авторського права та суміжних прав, рекламу (зокрема рекламні відеоролики), витрати, понесені безпосередньо в результаті реалізації

проекту чи заходу; амортизаційні витрати та видатки на фінансування є допустимими, якщо вони не покриваються інвестиційною допомогою;

5) консультаційні або допоміжні послуги, що надаються зовнішніми консультантами та постачальниками послуг, понесені безпосередньо на реалізацію культурно-мистецького проекту.

18. Максимальний розмір операційної допомоги для підтримки культури та культурної спадщини, крім підтримки виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів, не повинен перевищувати суми, необхідної для покриття операційних збитків та отримання розумного прибутку за відповідний період. Цей розмір розраховується такими способами:

1) визначення розміру операційної допомоги заздалегідь, з урахуванням обґрунтованих прогнозів;

2) шляхом повернення надавачеві суми державної допомоги, що перевищує різницю між допустимими витратами та операційними збитками.

19. Для надання державної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини, крім підтримки виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів, обсяг якої не перевищує суми в 2 мільйони євро за офіційним валютним курсом Національного банку, встановленим на дату надання державної допомоги, надавач державної допомоги може встановити максимальний розмір державної допомоги на рівні 80 відсотків допустимих витрат як альтернативу застосуванню зазначених у пунктах 16 та 18 цих критеріїв способів розрахунку.

20. Для таких видів діяльності, як написання, редагування, виробництво, оцифрування та опублікування музичних і літературних творів, включно з перекладом, розмір державної допомоги не повинен перевищувати суми, обчисленої як різниця між допустимими витратами та доходами, приведеними до їх розміру на момент надання такої допомоги, або в розмірі 70 відсотків допустимих витрат. Такі доходи повинні відраховуватися з допустимих витрат заздалегідь або шляхом повернення надавачеві державної допомоги суми державної допомоги, що перевищує різницю між допустимими витратами та отриманими доходами. Допустимими витратами є витрати на опублікування музичних та літературних творів, включно з авторськими винагородами (витрати на авторське право), винагороди перекладачів, редакторів, інші видавницькі витрати (на перевірку, коригування, перегляд), витрати на створення макета та підготовку до друку, а також витрати на друк, електронну публікацію.

21. Допустима державна допомога для виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів спрямовується на підтримку аудіовізуальних творів, які відповідають критеріям конкурсного відбору або пройшли культурний тест,

умови якого визначені Законом України «Про державну підтримку кінематографії в Україні».

22. Державна допомога для виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів надається, якщо така допомога має стимулюючий ефект. Державна допомога вважається такою, що має стимулюючий ефект, якщо отримувач державної допомоги подав письмову заяву про отримання державної допомоги відповідному надавачеві державної допомоги до початку роботи над діяльністю, передбаченою в пункті 23 цих критеріїв. Державна допомога на підготовку, виробництво й розповсюдження аудіовізуальних творів є допустимою в разі, коли надається на написання сценаріїв, розробку, виробництво, розповсюдження й просування аудіовізуальних творів.

23. Державна допомога на виробництво й розповсюдження аудіовізуальних творів може надаватись як:

- 1) допомога на діяльність, що передує виробництву аудіовізуальних творів;
- 2) допомога на виробництво аудіовізуальних творів;
- 3) допомога на розповсюдження аудіовізуальних творів.

24. Допустимими витратами є витрати на:

- 1) діяльність, що передує виробництву аудіовізуальних творів (підготовку до виробництва), – витрати на написання сценаріїв та розробку аудіовізуальних творів;
- 2) виробництво аудіовізуальних творів – загальні витрати на виробництво аудіовізуальних творів, включно з витратами на покращення їх доступності для осіб з інвалідністю;
- 3) розповсюдження аудіовізуальних творів – витрати на розповсюдження та просування аудіовізуальних творів.

25. Максимальний розмір державної допомоги на діяльність, що передує виробництву аудіовізуальних творів, не повинен перевищувати 100 відсотків допустимих витрат на діяльність, що передує виробництву аудіовізуальних творів. Якщо створений сценарій або проєкт буде перетворено на аудіовізуальний твір (зокрема фільм), витрати на діяльність, що передує виробництву аудіовізуальних творів, повинні бути включені до загального виробничого бюджету та враховуватися під час розрахунку максимального розміру державної допомоги.

26. Максимальний розмір допомоги на виробництво аудіовізуальних творів не повинен перевищувати 50 відсотків допустимих витрат на виробництво аудіовізуальних творів.

27. Максимальний розмір державної допомоги на розповсюдження аудіовізуальних творів не повинен перевищувати 50 відсотків допустимих витрат на розповсюдження аудіовізуальних творів.

28. Максимальний розмір державної допомоги для виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів не повинен перевищувати 50 відсотків допустимих витрат загального виробничого бюджету. Це значення збільшується в таких випадках:

1) до 60 відсотків допустимих витрат загального виробничого бюджету для транскордонного виробництва, що фінансується Україною та принаймні однією державою-членом Європейського Союзу й передбачає розробників аудіовізуальних творів з України та принаймні з однієї держави-члена Європейського Союзу;

2) до 100 відсотків допустимих витрат загального виробничого бюджету на складні аудіовізуальні твори та спільне виробництво за участю країн зі списку Комітету з питань сприяння розвитку Організації економічного співробітництва та розвитку.

29. Якщо умовою надання державної допомоги є зобов'язання отримувача державної допомоги здійснювати певний обсяг витрат або виробничої діяльності на відповідній території, надавач державної допомоги може вимагати, щоб розмір витрат щодо таких зобов'язань становив до 160 відсотків розміру державної допомоги або певну частку загального виробничого бюджету (зазвичай у випадку надання державної допомоги у формі податкових пільг).

Максимальний розмір витрат, що мають бути здійснені на відповідній території України, не повинен перевищувати 80 відсотків загального виробничого бюджету.

Надавач державної допомоги на виробництво й розповсюдження аудіовізуальних творів може вимагати здійснення отримувачем державної допомоги мінімального обсягу виробничої діяльності, що передбачає здійснення витрат на відповідній території України, але розмір таких витрат не повинен перевищувати 50 відсотків загального виробничого бюджету.
